

kring oyggjarnar

Kirkjan í Oyndarfirði 140 ár

Tað eru í ár 140 ár liðin, síðan kirkjan í Oyndarfirði varð bygd. Kirkjan varð vígd annan sunnudag eftir trinitatis 1838.

Í samband við 140 ára dagin hevur kirkjan fingið eitt nýtt orgul, sum Verland Johansen í Havn hevur bygt. Kostnaðurin av orglinum er 140.000 kr., sum kirkjufólkini sjálvi gjalda.

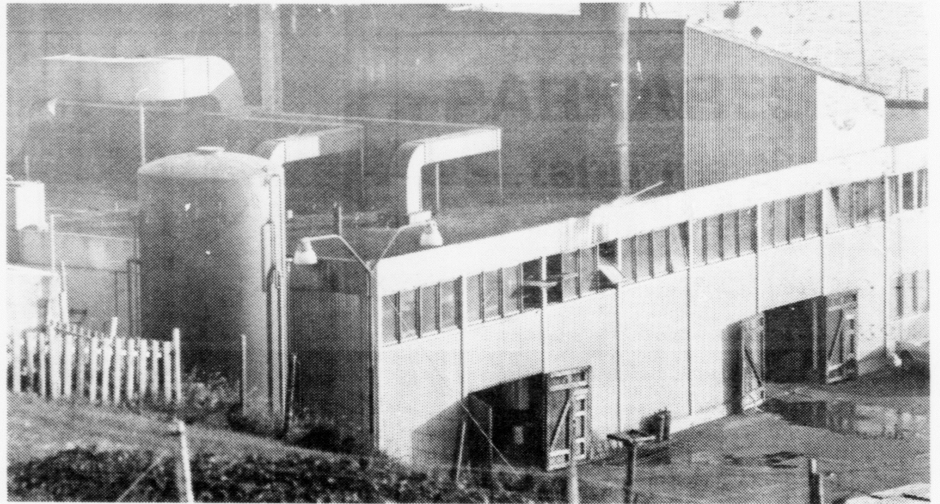
Dagurin verður hátíðarhildin við eini guðstænastu, sum byrjar fríggjakvöldið í komandi viku og heldur fram leygarkvöldið, sunnudagin og sunnukvöldið. Sunnudagin heldur Eivind Vilhelm varðabispur guðstænastuna.

Navnaskifti

Fyri nokrum árum síðan varð eitt fiskavirki — ein útróðrarstöð — bygd, sum p.f. Borgin eigur. Seinastu árin hava menn virkað fyri at fáa eitt flakavirki upp á beinini og hevur partafelagið m.a. fingið játtað studning frá landinum.

Nú undan valinum vóru stórar plakatar settar upp í bygdini við m.a. hesi áskrift: »Sandingar — vilja tit flakavirki, so atkvøða tit fyri lista A — fólka-flokkinum». So nú hava ljótar tungur sett navn á flakavirkið: FÓLKAFLØKS-BORGIN.

Annars verður sagt á Sandi, at flakavirkið er hildið uttan fyri allan partapolitikk.

Sildaverksmiðjan dálkar:

Fólk fáa høvuðpínu og vamlast

— vísir ein spurnarkanning sum sjúkrasystanæmingar hava gjørt í Fuglafirði. Kanningin hjá Heilsufroðiliga starvstovuni er liðug um ein mánaða

Nærri fólk bógva silda-verksmiðjuni í Fuglafirði, fleiri ampar og árin hava tey av henni og luktinum í samband við framleiðsluna á verksmiðjuni.

Hetta kemur fram í eini kanning, sum ein bólkur av sjúkrasystanæmingum hevur gjørt í Fuglafirði í heyst. Talan er um eina spurnarkanning og hava næmingarnir spurt 634 fólk. Av teimum hava 431 svarað spurningunum.

Endamálið við kanningini var at kanna innihaldið av kolilitu og svávdíoxíð í luftini, men kanningin vísti bert spor av hesum. Spurnarbleðini vóru gjørd fyri at kanna, hvar í bygdini mest luktur var og fyri at kanna, um nakar munur var á svarinum hjá teimum, sum arbeidda á verksmiðjuni og hjá teimum, sum ikki arbeidda á henni.

Serliga vaml

Teir ampar, sum serliga hava gjørt seg galdandi síðan verksmiðjan kom, eru høvuðpína, vaml og sviði í eygunum. Harafturat kenna nøkur til trond og hosta.

Annars sigur ein ógvuliga stórir partur av teimum spurdu seg vera »nak-

að plágaðan» av lukti frá verksmiðjuni, meðan rættliga nógv siga seg vera »nógv plágað» av lukti. Lukturnin ger seg galdandi í allari bygdini. Tó mest millum teirra, sum bógva næst silda-verksmiðjuni.

Næmingarnir hava býtt bygdina í trý øki: tey sum bógva næst verksmiðjuni, tey sum bógva miðskeiðis í bygdini og tey sum bógva longest burtur frá verksmiðjuni. Tey sum arbeidda á verksmiðjuni úr teimum ymsku býlingunum, hava næmingarnir viðgjørt í einum bólki fyri seg.

Minst ávirkað

Av teimum spurdu arbeidda einans 32 á verksmiðjuni. Viðvíkjandi teimum kemur tað á hugaverda fram, at tey eru minst plágað av silda-verksmiðjuni bæði viðvíkjandi teimum nevndu ampunum og lukti.

Tó eru tað fleiri av teimum, sum arbeidda á verksmiðjuni, sum hava sviði í eygunum. Tað samsvarar eisini við tað, sum kommunulæknin í Fuglafirði, Emma Winther, svarar einum fyrispurningi frá sjúkrasystanæmingunum. Hon

sigur m.a., at fólk í bygdini klaga um sviði í eygunum.

Annars tekur læknin landingarmenninar, sum eru meinast raktir, fram. Hon sigur í frágreiðingini hjá bólkinum, at teir eru plágaðir av sviði og táfloði í eygunum. Av hesi orsök hava teir javnan tveir og triggjar sjúkradagar.

Meira enn helvtin høvuðpínu

Spurningarnir eru háttaðir soleiðis, at svarast skuldi »ja» ella »nei».

Av teimum, sum bógva næst verksmiðjuni, siga 62 seg hava høvuðpínu, meðan 101 siga seg ikki vera plágað av høvuðpínu, síðan silda-verksmiðjan kom. 72 siga seg hava vaml, meðan 91 siga seg ikki hava vaml. 28 siga seg hava sviði í eygunum, meðan 135 siga seg ikki hava merkt broytingar í eygunum.

Hesi tølini minka nógv millum teirra, sum bógva miðskeiðis í bygdini og tøluni eru uppaftur minni millum teirra sum bógva longest burtur.

Taltíffarið í kanningini er ikki stórt, men úrslitið av kanningini bendir tó á, at nærri fólk bógva verksmiðjuni, tess sterkari gerast árinini. Men har munurin er størstur, er á tí meiri materiella økinum.

Hús og klæði verða dálkað

Av teimum fólkunum sum bógva næst við siga 104, at klæðini verða dálkað, meðan 58 siga, at klæðini verða ikki dálkað. 103 siga, at húsin verða dálkað uttan, meðan 59 siga, at húsin verða ikki dálkað uttan. 97 siga, at húsin verða dálkað innan, meðan 65 siga, at húsin verða ikki dálkað innan. Í hinum býlingunum eru tøluni øvug.

Næmingarnir hava eisini tosað við nøkur fólk í bygdini. Ein maður sigur m.a., at hann heldur, at jarnhegn rustar meira nú enn fyrr.

Hesin rusturin samsvarar eisini við tað, sum víst varð á, tá Sosialurin var í Fuglafirði á sumri 1976 í samband við tann nógvu luktin og táverandi dálking av sjónum. Á húsum, sum stóðu oman fyri verksmiðjuna, var stórir munur á tekjuni. Síðan, sum vendi oman eftir, var nógv meira rustað enn tekjan, sum vendi niðan eftir.

Óngar klagar um heilsubreik

Stjórin á sildarverksmiðjuni, Ditlev Eldevig, upplýsir fyrri næmingunum, at hann ongantíð hevur fingið klagar um heilsubreik frá arbeiðsfólkinum.

Viðvíkjandi luktinum heldur stjórin, at tann ringasti lukturnin kemur frá bátunum, tá landað verður. Annars hevur verksmiðjan gjørt nógv við at sleppa undan luktinum frá sjálvari framleiðsluni við at hækka skorsteinin munandi.

Um ein mánaða

Á Heilsufroðiliga starvstovuni upplýsir Jákup Mørkøre, at úrslitini frá kanningini, sum starvstovan hevur gjørt, eru tøk í desember mánaða í eini frágreiðing.

Heilsufroðiliga starvstovan gjørdi eina kanning av dusti og svávdíoxíði, sum kemur fram úr oljubrenningini, í hálvt annað ár. Tey síðstu úrslitini frá hesum kanningunum er nýliga komin og verður nú ein frágreiðing gjørd til heilsunevndina í Fuglafirði. Av og á hevur Heilsufroðiliga starvstovan eisini gjørt kanningar av svávdíbrintu, sum kemur fram, tá fiskurin rotnar.

Mikumorgunin kom enska rannsóknarskipið CIROLANA úr Grimsby á Havnina. CIROLANA ger havfrøðisligar rannsóknir á djúpum sjógvum millum Føroyar og Hetland. Skipið lá í Havn í eitt samdøgur.

Útborað prutl orsøkin til skaðar

Tað er nærum hvønn dagskostur í Havn, at dreingir verða tiknir fyri at hava útborað prutlini. Mest loyvda ferðin er 30 km, men við at útbora prutlini koyra tey lættliga upp til 90 km um timan.

Politið hevur henda seinasta mánaðin tikið 14 prutl. 7 av hesum vóru óløgleg. Tey útboraðu prutlini hava

longu í ár verið orsøkin til fleiri álvarsliðar skaðar. Í einum føri varð koyrt á eitt vegskelti, og í hinum ferinum rendi prutlið á ein bil. Triggir persónar vórðu álvarsliga skaddir.

Politið upplýsir, at prutlini eru ikki gjørd til at koyra 90 km. Tí er vandin altíð stórir.